

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 2529/2024
27.03.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић, Ирене Вуковић, Јелице Бојанић Керкез и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Владимир Мишковић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство одбране, коју заступа Војно правобранилаштво у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3544/23 од 21.09.2023. године, у седници одржаној 27.03.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3544/23 од 21.09.2023. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3544/23 од 21.09.2023. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 12666/19 од 12.06.2020. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и тужена обавезана да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова због умањења животне активности исплати износ од 300.000,00 динара, са законском затезном каматом од 12.06.2020. године до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражио да се тужена обавезе да му на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због умањења животне активности исплати износ од још 100.000,00 динара, са законском затезном каматом од 12.06.2020. године до исплате. Ставом трећим изреке, тужена је обавезана да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 112.500,00 динара, са законском затезном каматом од дана наступања услова за извршење до исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев тужиоца у делу којим је тражио да се тужена обавезе да му на досуђени износ парничних трошкова исплати законску затезну камату од пресуђења до наступања извршности, као неоснован. Ставом петим изреке, тужилац је ослобођен од плаћања трошкова судских такси.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 3544/23 од 21.09.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена првостепена пресуда у ставу првом изреке. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка из става трећег изреке првостепене пресуде, тако што је тужена обавезана да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 74.500,00 динара, са законском затезном каматом од наступања услова за извршење до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију, због погрешне примене материјалног права, са позивом на одредбу члана 404. ЗПП.

Према члану 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 18/20 и 10/23 – други закон) ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности ревизије из става 1. овог члана одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

По оцени Врховног суда услови за примену института изузетно дозвољене ревизије из члана 404. став 1. Закона о парничном поступку у конкретном случају нису испуњени. Правноснажном пресудом одлучено је о захтеву тужиоца за накнаду нематеријалне штете на име душевних болова због смањене животне активности као последице хроничног психичког поремећаја услед катастрофичног ратног искуства. Питање застарелости потраживања накнаде штете довољно је расправљено у судској пракси, као и примена материјалног права из члана 376. Закона о облигационим односима, па не постоји потреба уједначавања судске праксе нити новог тумачења права. Сазнање о настанку штете, односно њеном обиму подразумева моменат када је болест код тужиоца попримила облик коначног стања и од тог тренутка почиње да тече објективни рок застарелости, у оквиру ког тече субјективни рок застарелости потраживања који се примарно примењује у сваком конкретном случају. Наведене битне чињенице, да се посттрауматски стресни поремећај код тужиоца појавио као реакција на катастрофични ратни догађај, да се развијао неколико месеци, али да је имао латентни период од неколико година све до појаве симптома због којих се јавио лекару, када је обољење из латентне прешло у акутну фазу, а затим после пола године добило облик хроничног стања, нижестепени судови су утврдили оценом налаза и мишљења вештака неуропсихијатра, па се наводима ревизије заправо оспорава утврђено чињенично стање, што у поступку по ревизији није дозвољено на основу члана 407. став 2. ЗПП. Како на основу изнетог произилази да у конкретном случају нису испуњени услови из члана 404. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије на основу члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни суд налази да изјављена ревизија није дозвољена.

Према члану 403. став 3. ЗПП, ревизија није дозвољена у имовинско-правним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба у овом спору поднета је 20.11.2015. године, а вредност предмета спора побијаног дела износи 300.000,00 динара.

Како се у конкретном случају ради о имовинско-правном спору који се односи на потраживање у новцу у коме вредност предмета спора побијаног дела очигледно не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, Врховни суд је нашао да ревизија није дозвољена.

На основу члана 413. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић